

Supravegherea informativă a credincioșilor adventiști (1983)

Liviu Pleșa

Recunoscut prin Decretul-Lege nr. 407/1946 și reautorizat prin Decretul nr. 1203 din 14 nov. 1950, cultul adventist avea drept organ central Uniunea Conferințelor Adventiste de Ziua a Șaptea din România, condusă de un președinte (în anii '80 președinte era Dumitru Popa). În anul 1982, în România existau 94.460 credincioși adventiști botezați și 34.550 aderenți, împărțiți în 524 comunități deservite de 146 predicatori. Unul dintre principalele precepte ale adventismului stipula că ziua de cult și de odihnă era sâmbăta și nu duminica, ei rămânând fideli Vechiului Testament. Datorită faptului că membrii cultului refuzau deseori să presteze activități sâmbăta, ei se situau în centrul preocupărilor autorităților. O atenție sporită era acordată grupărilor desprinse din cultul adventist, adventiștii-reformiști și adventiștii-protestanți, ambele interzise prin Decizia Ministerului Justiției nr. 1636 din 3 iul. 1951. Doctrina acestor grupări era mult mai riguroasă, impunând obligativitatea abținerii de la orice fel de activitate în ziua de sâmbătă (inclusiv frecventarea cursurilor școlare de către copii) și refuzul depunerii jurământului militar (fiind numeroase cazurile de condamnări la închisoare pentru insubordonare).

În anii '80, Securitatea puna accent pe crearea de disensiuni în interiorul cultului adventist, încercând compromiterea tuturor membrilor care aveau o poziție critică față de încălcarea libertăților religioase în România. Se încerca și preîntâmpinarea trimiterii de memorii, proteste și scrisori deschise atât către autorități interne centrale, dar mai ales în exterior, către „Europa Liberă” sau organizațiile internaționale pentru apărarea drepturilor omului. O atenție deosebită era acordată introducerii clandestine de material religios în țară. Acțiunile Securității din anii 1980 și 1981 vizând acest aspect au purtat numele de „Canalul – 80” și „Canalul – 81” și s-au soldat cu numeroase percheziții și confiscări de biblii și broșuri religioase aduse din străinătate. În ambele acțiuni au fost arestați și condamnați mai mulți membri ai cultelor neoprotestante, îndeosebi creștini după Evanghelie, dar toți au fost eliberați în anul 1982 în urma protestelor internaționale.

Documentul de față este un plan de măsuri care are numărul de înregistrare BN/ 001590, din 11 febr. 1983 și a fost elaborat de căpitanul Nicolae Bordeianu din Direcția I, direcție care răspundea de problema „Culte-secte”. Planul a fost avizat de maiorul Aurel Zapodean (ofițer care în acea perioadă se ocupa cu urmărirea cunoscutului pastor baptist Iosif Țon, emigrat în SUA, lucrat în D.U.I. „Misionarul”) și aprobat, la 14 febr. 1983, de locțiitorul șefului Direcției I, colonelul Constantin Pleșa. Toate măsurile cuprinse în plan trebuiau transpuse în practică de cpt. Bordeianu, dar și de toți ofițerii de la inspectoratele județene de Securitate și de la Inspectoratul Municipal de Securitate București care răspundeau de această problemă.

Plan de măsuri

pentru cunoașterea, prevenirea și contracararea activității clandestine ostile desfășurate împotriva țării noastre sub acoperirea cultului „Adventiști de ziua a 7-a” și a sectei ilegale „Adventiști-reformiști”

(...) Urmare a intensificărilor măsurilor informativ-operative în scopul cunoașterii activității clandestine și ostile desfășurate de unele elemente din rândul cultului neoprotestant „Adventiști de ziua a 7-a” și a dizidenței acestuia, sectele „Adventiști-reformiști” și „Adventiști-protestanți”, s-au obținut date și informații care

atestă faptul că în ultimul timp, sub acoperirea religiei, unele persoane au organizat în secret acțiuni dușmănoase, incitați de emisari ai unor cercuri și organizații reacționare din străinătate, precum și de emisiunile provocatoare ale posturilor de radio străine, în special „Europa Liberă”, și de presa reacționară din Occident.

În consecință, sunt tot mai frecvente cazurile când emisari ai unor organizații și cercuri religioase reacționare din străinătate vin în RS România, acționând asupra bazei noastre de lucru din locurile și mediile specifice acestor subprobleme, cu următoarele misiuni:

- instigarea unor persoane la activități anarhice în scopul obținerii aprobărilor de emigrare, urmând a le folosi ulterior în acțiuni de denigrare a realităților din România;

- introducerea ilegală de materiale de propagandă cu conținut mistic și ostil, multiplicarea și difuzarea lor în țară în mod clandestin;

- sustragerea credincioșilor de la activități economico-productive, politice, social-culturale, științifice, militare etc.;

- instigarea la reorganizarea pe țară, în condiții secrete, a sectelor „Advențiști-reformiști și protestanți”, a grupărilor „T.K.W.”, „Roua Dimineții” sau „Mica Rămășiță”, disidențe desprinse din cultul legal A.Z.S.;

- incitarea credincioșilor din cultul A.Z.S. la acțiuni de nesupunere față de pastorii și conducătorii acestuia, fiind etichetați ca „vânduți” statului, pe fondul motivației unei așa-zise campanii de frustrare a credincioșilor de drepturi și libertăți pe plan religios. (...)

În conformitate cu prevederile Programelor de măsuri ale Departamentului Securității Statului și ale Direcției I pe anul 1983, inclusiv cel în problema „culte-secte”, pentru organizarea pe o treaptă superioară și perfecționarea activității de cunoaștere, prevenire și neutralizare a acțiunilor de natură ostilă statului nostru, desfășurate sub masca cultului adventist și disidențele acestuia, se va acționa cu prioritate în vederea realizării următoarelor obiective:

I. Exercițarea controlului informativ-operativ deplin, mai incisiv și pe o treaptă superioară etapei parcurse, asupra tuturor pretabile la fapte dușmănoase sub masca religiei adventiste, precum și asupra locurilor și mediilor unde pot să apară fapte și fenomene ostile.

II. Sporirea eficienței măsurilor de depistare, contracarare și neutralizare a acțiunilor cetățenilor străini și emisarilor organizațiilor religioase reacționare, care instigă la activități ostile persoane de religie adventistă ori culeg informații pe care le folosesc în străinătate la denigrarea realităților din țara noastră.

III. Identificarea și anihilarea canalelor prin care se introduc materiale cu caracter mistic și ostil, precum și de trimitere în străinătate a unor date destinate speculațiilor denigratoare cu privire la libertățile religioase din țara noastră, în scopul îngădirii oricăror posibilități, să se acționeze clandestin ori în afara cadrului legal stabilit prin statutul de organizare și funcționare al cultului A.Z.S.

IV. Îmbunătățirea de substanță a muncii de culegere și valorificare a informațiilor referitoare la activități de natură să afecteze climatul politic din țara noastră, direcțiile și intențiile de reorganizare a sectelor „Advențiști-reformiști” și „Advențiști-protestanți” în condiții de clandestinitate și adaptarea mijloacelor și metodelor folosite în raport cu mutațiile produse în situația operativă, spre a realiza în principal scopul preventiv al muncii organelor de Securitate.

Concomitent, vor fi extinse și diversificate acțiunile de influențare, compromitere, dezinformare și descurajare a persoanelor ostile din cadrul cultului adventist și a sectelor „Advențiști-reformiști” și „Advențiști-protestanți”, cât și a unor

organizații reacționare din străinătate, care sub acoperirea religiei adventiste desfășoară acțiuni ostile.

În vederea realizării acestor obiective, se vor întreprinde următoarele măsuri:

1. Dezvoltarea măsurilor informativ-operative asupra tuturor persoanelor, locurilor și mediilor unde pot să apară acțiuni potrivnice statului nostru sub acoperirea cultului A.Z.S. și a sectelor respective, în vederea asigurării cunoașterii, prevenirii și neutralizării acestora.

a) În acest scop se va imprima un caracter mai ofensiv muncii de prevenire, acționându-se cu prioritate pentru creșterea volumului și calității informațiilor referitoare la:

-încercările de a afecta climatul politic din țara noastră sub diferite forme de către emisari aparținând unor cercuri și organizații reacționare din străinătate, cum sunt: „Biserica subterană”, „Isus pentru lumea comunistă”, „Solia pentru timpul prezent”, „Biserica evanghelică clandestină”, „Conferințele Generale adventist-reformiste” din SUA și RF Germania etc.; (...)

-crearea de disidențe și încurajarea unor elemente fanatice pentru a trece la manifestări de denigrare a realităților existente în RSR privind drepturile și libertățile religioase;

-persoane cu preocupări de a introduce în țară materiale cu conținut mistic și ostil, precum și de a scoate în exterior scrisori, memorii, apeluri, proteste, publicații etc. și descoperirea canalelor folosite în acest scop.

Avem în vedere în primul rând faptul că din RP Ungară și RSF Iugoslavia, prin intermediul micului trafic, este introdusă literatură specifică adventiștilor reformiști, fiind apoi tradusă în limbile română și maghiară, multiplicată și difuzată de către Boldijar Zoltan din Cluj-Napoca, stabilit că deține funcția de secretar al tineretului adventist-reformist din țara noastră.

b) Asigurarea controlului informativ asupra locurilor și mediilor unde se pot produce acțiuni ostile sub acoperirea activității cultului A.Z.S. și a sectelor ilegale „Adventiști-reformiști” și „Adventiști-protestanți”, avându-se în vedere în mod deosebit persoane care:

-activează în cadrul organizațiilor religioase reacționare din exterior, a comunităților adventiste formate din români emigranți în SUA, RF Germania, Austria, Elveția și Australia, precum și a altor comunități adventiste din străinătate, unde activează elemente reacționare și ostile țării noastre, cum sunt: Cureteu Octavian, Ghițescu Nicușor, Isaia Gabriel, Cazan Titu, Burghilea Eugen, Balotă Ciostică, Ene Gheorghe, Caraivan Geo și alții; (...)

-au făcut parte din gruparea disidentă „T.K.W.” sau au fost excluși din cultul legal A.Z.S. pentru diferite abateri, în special pentru idei, concepții disidente și anarhice, exteriorizate prin activități în afara cadrului cultic legal;

-persoane din sectele „Adventiști-reformiști și protestanți”, ce au fost condamnați pentru refuzul satisfacerii serviciului militar sau alte fapte de drept comun și, împreună cu o serie de elemente din cultul A.Z.S. nemulțumite, fanatice și zeloză, acționează deschis ori pe căi neoficiale prin redactarea și difuzarea de memorii, apeluri, proteste etc. către diferite organisme internaționale, posturi de radio occidentale ori șefi de state, în ideea revendicării unor drepturi și libertăți religioase, cu scopul de a crea în țară o stare de spirit necorespunzătoare și de neîncredere;

-colportează știrile transmise de porturile de radio „Vocea Speranței” și, îndeosebi, „Europa Liberă” cu privire la așa-zisele persecuții religioase din țara noastră;

-sunt cunoscute cu antecedente politice ori penale, au rude și relații în străinătate sau au călătorit în Occident în diferite scopuri;

-familiile membrilor cultului A.Z.S. și ai sectelor „Advențiști-reformiști” și „Advențiști-protestanți”, care solicită aprobare de a pleca din țară, asigurându-se cunoașterea intențiilor acestora și prevenirea oricăror acțiuni ostile din partea lor. (...)

c) În cooperare cu UM 0544/225 și 201, folosind și posibilitățile securităților județene și a municipiului București, se vor intensifica măsurile de penetrare informativă, pentru a putea cunoaște scopurile și direcțiile de activitate a principalelor centre și organizații reacționare din străinătate, în vederea prevenirii și combaterii acțiunilor preconizate împotriva țării noastre sub masca religiei adventiste.

În contextul scopurilor propuse mai sus, împreună cu UM 0544/225, vor fi instruiți și trimiși cu sarcini în exterior informatori cu posibilități în rândul advențiștilor, ca: „Matei Gheorghe” și „Nelu”, din legătura Serviciului IV, Direcția I, „Palievici”, „Profesorul”, „Danielovici”, din legătura I.M.B.-Securitate, „Faluvegy” - I.J.Cluj, „Gyepesi Ioan”, „Mare Ioan” și „Dunăreanu” - I.J. Mureș, „Friciu” - I.J. Sibiu, „Iliescu” - I.J. Dolj, „Boboc” și „Tănase” - I.J. Bacău și alții.

De asemenea, se va pune accent pe exploatarea informativă a unor emisari sau cetățeni străini ce vor vizita RS România. (...)

d) În conlucrare cu Direcția a II-a, va fi intensificată activitatea de supraveghere și urmărire informativă a elementelor anarhice și ostile din cultul A.Z.S. și sectele „Advențiști-reformiști” și „Advențiști-protestanți”, care lucrează în obiective economice, institute de cercetări, ministere etc., în vederea prevenirii creării unor stări de spirit necorespunzătoare, proliferării, colportării de știri și date tendențioase.

e) Se va conlucra cu Direcția a III-a în întreprinderea de măsuri informativ-operative pentru cunoașterea activității personalului ambasadelor, consulatelor și agențiilor economico-științifice acreditate în țară care frecventează comunitățile adventiste, contactează persoane din cultul adventist, instigă la emigrare, ponegrec politica statului român privind drepturile și libertățile religioase, introduc materiale cu conținut mistic și ostil, preiau scrisori, memorii, apeluri etc., cu scopul de a fi folosite în acțiuni potrivnice statului român. (...)

O atenție deosebită, în colaborare cu Serviciul VI din Direcția I, se va acorda, în același scop, cetățenilor străini aflați la studii în țara noastră, care frecventează comunitățile adventiste, unele locuri și medii adventiste și adventist-reformiste. (...)

2. Adaptarea mijloacelor și metodelor specifice de muncă ale organelor de Securitate pentru contracararea acțiunilor ostile desfășurate sub masca religiei adventiste la mutațiile survenite în situația operativă.

a) În acest scop va fi organizată mai eficient activitatea de supraveghere și urmărire informativă a emisarilor și altor cetățeni străini, în vederea depistării celor cu intenții de a instiga persoane din cadrul cultului A.Z.S., a conducătorilor sectanți advențiști-reformiști și advențiști-protestanți, la acțiuni potrivnice statului nostru (...)

c) Se va imprima un ritm mai ofensiv și accelerat modalităților de clarificare a informațiilor referitoare la cele 28 persoane din cultul A.Z.S. și 29 advențiști-reformiști și advențiști-protestanți, lucrate prin dosare de urmărire informativă, semnalate cu preocupări de a desfășura activități ostile sub masca religiei adventiste ori care întrețin legături cu centre și organizații religioase reacționare din străinătate și cu emisari ai acestora.

Până la 30 aprilie 1983, vor fi analizate toate informațiile de acest fel, iar cele mai deosebite vor fi luate în controlul securităților județene și a municipiului București, stabilindu-se măsuri concrete de prevenire și neutralizare.

Până la 1 martie 1983 vor fi puse în lucru, prin dosare de urmărire informativă, informațiile privind activitatea clandestină a conducătorilor sectanți adventiști-reformiști pentru unificarea grupării adverse sub o conducere unică pe țară. Avem în vedere, în principal, pe următoarele elemente: Mihail Corneliu, din București; Ghimfus Traian și Titi Manea – Teleorman; Crăcea Traian și Dălălău Vasile – Mureș; Pop Ioan, Victor Nicolae și Marinică Ion – Ploiești; Ciurea Dumitru – Craiova; Boldijar Zoltan, Radulovici Ana și Hathazi Samuel – Suceava; Petreanu Teodor și Prună Ion – Brașov; David Alexandru – Sibiu; Buzdugan Ion – Arad; Buftea Ioan – Maramureș și alții. (...)

În acest context, în cazurile aflate în control – „Fotografal” de la I.J. Alba, „Ardeleanu” de la I.J. Constanța și D.U.I. „Miron”, elemente de vârf în secta reformistă, se va acționa prin măsuri combinative pentru crearea de disensiuni, derută și compromiterea lor față de masa sectanților și ceilalți conducători reformiști.

d) În vederea asigurării informative a locurilor și mediilor unde pot apare acțiuni ostile sub acoperirea cultului A.Z.S. și a sectele „Adventiști-reformiști” și „Adventiști-protestanți”, precum și a persoanelor pretabile a fi atrase la asemenea activități, în cursul anului 1983, pe țară, potențialul informativ va crește cu 34 surse, prin atragerea la colaborare a 22 informatori din cultul legal A.Z.S. și 12 informatori din sectele respective. Personal, voi recruta 2 informatori, câte unul în fiecare subproblemă.

Trimestrial, se va analiza modul cum se realizează acțiunea de atragere la colaborare a unor persoane cu posibilități de pătrundere în clandestinitate.

În acest scop, se va continua atragerea la colaborare a deservenților cultului A.Z.S., a altor persoane cu posibilități de a sesiza aspecte ale activității dușmănoase, de a rezolva sarcini interjudețene și în străinătate, precum și a celor care se bucură de autoritate și influență ori au perspective de afirmare în cult. Se va acorda atenție deosebită atragerii la colaborare a elevilor de la Seminarul teologic A.Z.S. din București.

De asemenea, vor fi luați în studiu pentru atragere la colaborare următorii cetățeni străini: „Moris” din SUA, „Paul”, „Grig” și „Doris” din RF Germania, urmând a se finaliza o recrutare din rândul acestora până la 15 decembrie 1983.

e) Trimestrial, la nivelul factorilor de conducere din securitățile județene și a municipiului București, se va analiza eficiența muncii cu rețeaua informativă, stabilind sarcini prioritare de rezolvare, cu accent pe formarea și pregătirea unor surse în vederea descifrării faptelor ce indică activități ostile și canale de legătură cu străinătatea. Concluziile desprinse se vor raporta conducerii Direcției I.

3. Creșterea eficienței măsurilor de prevenire și neutralizare a acțiunilor clandestine ostile, desfășurate sub acoperirea cultului A.Z.S. și a sectelor „Adventiști-reformiști” și „Adventiști-protestanți”, în urma incitării centrelor și organizațiilor religioase reacționare din străinătate. (...)

b) În scopul împiedicării realizării unificării grupărilor sectante reformiste sub o conducere unică, descurajării, menținerii divizate în mai multe grupări adverse, creării unei stări de derută, suspiciuni și disensiuni între elementele cu rol de conducere ai grupărilor și credincioși și chiar între grupări, vom acționa astfel:

-prin rețeaua informativă din problemă și sursele pretabile din cultul A.Z.S., vom continua să alimentăm disensiunile și divergențele dintre conducătorii grupărilor adverse prin demascarea acestora că nu urmăresc decât obținerea de foloase materiale la adăpostul sectei, sunt meschini, individualiști, lacomi și avari;

-menținerea în contact fictiv a conducătorilor grupărilor adverse și contactarea altora (...), care vor fi exploatați informativ și față de care vom lansa versiuni

compromițătoare reciproce spre a fi colportate în masa sectanților și adversarilor lor; (...)

-elementele stabilite ca deosebit de fanatice și active, vor fi contactate periodic în mod deschis, spre a fi compromise în masa sectanților;

-publicarea de articole în presa centrală și locală, privind „adevărata față” a sectanților fanatici și activi, în scop de compromitere, discreditarea și dezavuarea lor de opinia publică;

-asupra grupărilor și conducătorilor la care măsurile preventiv-educative nu vor avea eficiența scontată, vom acționa prin organele de Miliție și cele locale ale puterii și administrației de stat, spre a-i surprinde în adunări și activități ilegale, urmând a li se aplica măsura amendării contravenționale și trimiterea în justiție pentru fapte de drept comun; (...)

c) În scopul menținerii unei stări de spirit corespunzătoare în cadrul cultului A.Z.S. și respingerea fenomenelor de anarhie ce au loc în rândul celorlalte culte neoprotestante: baptiști, penticostali și creștini după Evanghelie, cât și în vederea prevenirii și neutralizării apariției de noi grupări disidente, vom întreprinde următoarele măsuri: (...)

-în vederea temperării, descurajării și influențării pozitive, vor fi contactați periodic deservenții și elementele din cult cunoscute ca deosebit de fanatice și active, cu tendințe de exacerbare și inițiere de disidențe;

-deservenții și unii membri din cult care efectuează călătoriile în străinătate în interes de serviciu vor fi pregătiți contrainformativ, iar la întoarcere se va discuta cu fiecare în parte, în vederea obținerii unor aspecte de interes operativ și întreprinderii de măsuri preventive;

-se va coopera cu Serviciul „D” și UM 0544/225 și 201, pentru dezinformarea organizațiilor și centrelor reacționare din exterior, în ideea prevenirii și contracarării acțiunilor ostile îndreptate împotriva țării noastre, prin măsuri specifice și combinative. Avem în vedere acțiuni privind dezinformarea organizațiilor „Amnesty International”, posturilor de radio „Vocea Speranței” și „Europa Liberă”, privind pe numiții: Dragomir Ioan, Chejan Titu, Ardelean Viorel, Chițan Ilie – foști condamnați pentru insubordonare, Nemesniciuc Dumitru – Suceava, Opruța Viorel, Adam Nicolae – Alba, Bistriceanu Lucian – Dolj, Stătescu Valentin – Brașov, Vladu Gabriel, Mateescu George – București și alții, cunoscuți cu acțiuni protestatere în vederea obținerii aprobărilor de plecare definitivă din țară.

d) Având în vedere că în cursul anului 1982, cele 22 de elemente inițiatore a grupării disidente „Roua Dimineții” sau „Mica Rămășiță” au fost eliberate din detenție, iar inițiatorul și conducătorul acesteia este Szatmari Alexandru, din Dumbrăveni – Sibiu, element dușmănos, fost condamnat pentru infracțiuni contra securității statului, în scopul împiedicării reluării acțiunilor clandestine și anihilării lor, prin cele 15 securități județene interesate, vor fi întreprinse următoarele măsuri:

-menținerea cazului „Rătăciții” în control, sprijin și îndrumare directă de către Serviciul IV, pentru coordonarea măsurilor de neutralizare pe întreaga țară;

-cuprinderea în supraveghere informativă cu măsuri prioritare a tuturor aderenților la grupare și lucrarea în continuare prin dosare de urmărire informativă a conducătorilor; (...)

-efectuarea de controale periodice inopinate la domiciliul lor, în special în perioada sabbatului, pentru a surprinde prezența unor sectanți străini de localitate în adunări clandestine și aplicarea prevederilor legale;

-folosirea în continuare a organelor de presă locale și stațiilor de radioamplificare pentru compromiterea și dezavuarea membrilor grupării în rândul credincioșilor adventiști, cât și a opiniei publice; (...)

e) Împotriva emisarilor enunțați mai sus și a altor persoane care aparțin organizațiilor reacționare din străinătate și acționează sub acoperirea religiei adventiste, se vor întreprinde măsuri ferme de neutralizare, prin tragerea la răspundere în conformitate cu prevederile legilor țării noastre ori cercetarea și avertizarea sub acoperirea organelor de pașapoarte, iar, după caz, întreruperea dreptului de ședere în țară sau includerea pe lista persoanelor indezirabile RS România. La astfel de măsuri vor fi antrenate mai mult organele de Miliție, factorii de conducere din administrația locală și personalul Departamentului Cultelor, urmărindu-se descurajarea străinilor în cauză și determinarea lor de a se abține de la activități ostile. (...)

f) Vom continua să dezvoltăm acțiunile de influențare pozitivă a unor cetățeni străini, misionari – personalități din conducerea europeană și mondială a cultului A.Z.S., care vizitează RS România oficial și în scop turistic, cărora potențialul informativ din problemă le va prezenta situația reală a unor adventiști invocați de propaganda occidentală că ar fi persecutați de autorități pe motive religioase.

În acest context, sursele organelor de Securitate vor fi instruite cu sarcini diferențiate, să sublinieze față de interlocutorii străini, următoarele aspecte:

-cultul A.Z.S. este legal și se bucură de drepturi fără discriminare în România;

-în RS România nu există deținuți politici ori persoane persecutate pentru convingerile lor religioase sau din motive privind naționalitatea lor;

-secta „Adventiști-reformiști” și gruparea „Roua Dimineții” sunt interzise în RS România prin lege datorită concepțiilor și preceptelor antisociale și retrograde pe care le propagă;

-elementele trimise în justiție și condamnate, cum sunt: Chejan Titu, Dragomir Mircea, Ardelean Viorel, Nemesniciuc Dumitru și alții, nu se datorează convingerilor lor religioase; au refuzat satisfacerea serviciului militar ori au săvârșit infracțiuni de drept comun;

-știrile difuzate în Occident, în special de organizația „Amnesty International” și postul de radio „Europa Liberă”, care au luat act cu privire la o pretinsă lipsă de drepturi și libertăți religioase în țara noastră, sunt de inspirație străină și aparțin acelor cercuri, organizații sau state cărora nu le convine politica externă promovată de România. (...)

Asupra tuturor acestor categorii de persoane din rândul cetățenilor străini vom acționa în continuare ca, la înapoierea în țările lor, să facă cunoscute prin posibilitățile (presă, conferințe, predici, radio) și relațiile de care dispun, realitățile de care au luat act cu privire la drepturile și libertățile religioase în RS România.

Totodată, în mod selectiv, se va acționa asupra unora dintre ei (...) spre a fi determinați să susțină interesele statului român pe linia acțiunii „Orizont”. (...)